

1. ÚVOD	7
1.1 Předmět dynamiky a energetiky dopravy	8
1.2 Hnací vozidla s elektrickou trakcí	8
1.3 Elektrická, motorová a parní vozba na železnici	9
1.3.1 Význam elektrické vozby na železnicích	10
1.3.2 Elektrizované tratě ČSSR	11
2. OZNAČOVÁNÍ VELIČIN A JEDNOTKY V DEET	14
2.1 Základní jednotky soustavy SI	15
2.2 Veličiny, ukazatelé a jednotky v elektrické trakci a DEET	15
3. SÍLY PŮSOBÍCÍ NA VOZIDLO PŘI JÍZDĚ	19
3.1 Trakční odpory, rozdělení	20
3.2 Jízdní odpor, složky, empirické vzorce	21
3.2.1 Složka z tření v ložiskách	21
3.2.2 Složka valivého tření kola po kolejnici	22
3.2.3 Složka tření o vzduch	23
3.2.4 Empirické vzorce měrného jízdního odporu	25
3.2.5 Odpor z klidu a vliv teploty na jízdní odpor	27
3.2.6 Jízdní odpor hnacích vozidel s elektrickou trakcí při výběhu	27
3.2.7 Jízdní odpor vozidel městské kolejové dopravy	28
3.2.8 Vliv jízdního odporu na výkon hnacích vozidel	28
3.3 Odpor ze stoupání	29
3.4 Přídavný odpor z oblouku	30
3.4.1 Vliv nestejně délky kolejnic v oblouku	30
3.4.2 Vliv pevného rozvoru náprav	30
3.4.3 Dostředivá složka tažné síly v oblouku	32
3.4.4 Odstředivá síla v oblouku	32
3.4.5 Empirické vzorce pro výpočet měrného přídavného odporu z oblouku	33
3.5 Odpor z tunelu	33
3.6 Odporové výšky	34

4.	TAŽNÁ SÍLA A TRAKČNÍ CHARAKTERISTIKY HNACÍCH VOZIDEL	37
4.1	Omezení tažné síly hnacího vozidla	38
4.2	Trakční motor, charakteristiky trakčních motorů	38
4.2.1	Charakteristiky stejnosměrného sériového motoru	39
4.2.2	Trakční charakteristika elektrického hnacího vozidla	42
4.3	Obecné zásady pro určování trakčních charakteristik	44
4.3.1	Přesnost trakčních charakteristik	49
5.	ADHEZE, TAŽNÁ SÍLA NA MEZI ADHEZE, SOUČINITEL ADHEZE	50
5.1	Pojmy adheze, valení, smykové tření hnacích kol	50
5.2	Příčiny vzniku adheze	51
5.3	Součinitel adheze, velikost	53
5.4	Adhezní tíha hnacího vozidla	56
5.5	Součinitel využití adheze	56
5.6	Vlivy snižující velikost přenášené adhezní tažné síly	57
5.7	Prostředky k odstranění skluzu hnacích kol	61
6.	JÍZDA VOZIDLA (VLAKU) KONSTANTNÍ RYCHLOSTÍ	62
6.1	Tažná síla k překonávání trakčních odporů při jízdě konstantní rychlostí	62
6.2	Řešení rovnice jízdy vlaku konstantní rychlostí	63
6.3	Konstrukce Korefova nomogramu	64
6.4	Zátěžové tabulky	67
6.5	Výkon hnacího vozidla při jízdě konstantní rychlostí	69
6.6	Charakteristiky trakční výkonnosti hnacích vozidel	70
6.7	Pohybová energie vozidla (vlaku) při jízdě konstantní rychlostí	73
6.7.1	Součinitel rotujících hmot	75
6.7.2	Výpočet energie a měrné energie z pohybu vlaku	77
6.7.3	Rychlostní výška	78
7.	JÍZDA NEROVNOMĚRNOU RYCHLOSTÍ	80
7.1	Odpor ze setrvačnosti hmoty vlaku	80
7.2	Vliv rotujících částí na urychlování (zpomalování) vozidla	81
7.3	Měrný odpor ze setrvačnosti hmoty vozidla (vlaku)	83
7.4	Rovnice jízdy vlaku při rozjezdu, výpočet adhezní tíhy hnacího vozidla	85
7.5	Přírůstek pohybové energie při změně rychlosti	87
8.	BRZDĚNÍ	90
8.1	Brzdná síla, měrná brzdná síla, dynamika brzdění	90
8.2	Druhy brzd kolejových vozidel	94
8.3	Konstrukce mechanických třecích brzd kolejových vozidel	96

8.3.1	Podmínka činnosti mechanické zdržové brzdy	99
8.4	Způsoby ovládání brzd	101
8.5	Doba průrazu a plnění	102
8.6	Výpočet zábrzdné dráhy vlaků s pneumaticky ovládanou brzdou . . .	103
8.7	Brzdící váha a procento	105
9.	DIFERENCIÁLNÍ ROVNICE JÍZDY VLAKU	108
9.1	Metody řešení diferenciální rovnice jízdy vlaku	109
9.2	Stanovení tachogramů a jízdních dob grafickou integrací	110
9.2.1	Princip grafické derivace a integrace	110
9.2.2	Časový tachogram	112
9.2.3	Časový hodogram	116
9.2.4	Význam časových tachogramů a hodogramů	119
9.2.5	Dráhový tachogram a fáze jízdy vlaku	119
9.2.6	Stanovení dráhového tachogramu grafickou integrací	121
9.2.7	Dráhový chronogram	125
9.3	Výpočet tachogramu a jízdních dob na počítačích	126
9.3.1	Řešení rovnice jízdy vlaku na universálním analogovém počítači	127
9.3.2	Trakční integrátor Amsler	130
9.3.3	Použití středních číslicových počítačů pro trakční výpočty	132
9.3.4	Použití stolních kalkulátorů pro trakční výpočty	133
9.4	Význam techniky jízdy pro energetickou hospodárnost vozby	135
10.	ENERGETIKA ELEKTRICKÉ TRAKCE ZÁVISLÉ	137
10.1	Energetické zdroje ve světě v současné době	137
10.2	Energetické zdroje v ČSSR	138
10.3	Elektrizované dráhy jako konzument elektrické energie	140
11.	NAPÁJENÍ ELEKTRICKÝCH DRAH	142
11.1	Příkon, výkon, ztráty, účinnost přeměn energie	143
11.2	Účinnost elektráren	144
12.	ÚČINNOST HNACÍCH VOZIDEL	149
12.1	Účinnost jednotlivých druhů vozby	149
12.2	Jmenovité účinnosti elektrických hnacích vozidel	149
12.3	Snížená účinnost elektrických hnacích vozidel při rozjezdu	151
12.4	Snížená účinnost hnacích vozidel při jízdě s nízkým výkonem trakčních motorů	153

13.	SLOŽKY SPOTŘEBY ELEKTRICKÉ ENERGIE PRO JÍZDU VLAKU	156
13.1	Užitečná trakční práce	156
13.2	Ztráty ve hnacím vozidle při jízdě s plným napětím na trakčních motorech	157
13.3	Ztráty brzděním	158
13.4	Ztráty sníženou účinností hnacího vozidla při rozjezdu ..	161
13.5	Spotřeba pomocných pohonů	164
13.6	Spotřeba elektrické energie pro vytápění vlaku	165
13.7	Vzájemné porovnání velikosti složek spotřeby elektrické energie pro jízdu vlaku	166
14.	METODY VÝPOČTU SPOTŘEBY A MĚRNÉ SPOTŘEBY ELEKTRICKÉ ENERGIE PRO JÍZDU VLAKU	168
14.1	Určení spotřeby energie integrací příkonu hnacího vozidla ..	168
14.1.1	Grafická integrace příkonu hnacího vozidla	169
14.1.2	Další způsoby integrace příkonu	169
14.1.3	Podklady pro výpočet spotřeby energie integrací příkonu vozidla	171
14.2	Výpočet spotřeby energie pro jízdu vlaku z trakční práce a ztrátových složek	173
14.2.1	Výpočet spotřeby energie pomocí odporových výšek ..	174
14.2.2	Výpočet měrné spotřeby energie pro typové vlaky ze středních hodnot	175
14.3	Dosažitelná přesnost výpočtu spotřeby energie pro jízdu vlaku	177
14.4	Určení měrné spotřeby paliva pro jízdu parních a motorových hnacích vozidel	178
15.	ENERGETICKÁ NÁROČNOST ELEKTRICKÉ A MOTOROVÉ VOZBY NA ČSD	180
15.1	Jmenovitá účinnost elektrické vozby na ČSD	183
15.2	Náročnost elektrické vozby na energetický obsah paliva v elektrárnách	184
15.3	Jmenovitá účinnost motorové vozby na ČSD	185
15.4	Náročnost motorové vozby na prvotní energii	186
15.5	Porovnání energetické náročnosti elektrické a motorové vozby ČSD	186
15.6	Energetická náročnost silniční dopravy ČSAD	188
	LITERATURA	189